

ROESELAARSE AUTEURS

Leon Bruggeman

(° Hooglede, 23/05/1923 – † Roeselare, 31/01/2006)

Biografie

Leon Bruggeman werd op 23 mei 1923 in Hooglede geboren als jongste van elf kinderen. Zijn vader was medestichter en voorzitter van de plaatselijke ACV afdeling. Zijn moeder was medestichtster en voorzitster van de KAV van Hooglede.

Na zijn middelbare studies aan de Vrije Middelbare School in Roeselare werd Leon bediende bij en handelsreiziger voor Hostens Koffies uit Roeselare.

In 1948 werd hij plaatselijk ACV secretaris in Lichtervelde.

Na twee jaar werd Leon in Roeselare benoemd tot propagandist van de ACV-centrale 'Voeding en Diensten'. Hij was er gekend als de verdediger van de arbeidersbelangen in voedingsbedrijven, land- en tuinbouw, restaurants, grootwarenhuizen, huispersoneel, enz. Zijn inzet voor 'zijn mensen van de voeding' waren onbegrensd.

Een bijzondere groep waren de seizoenarbeiders, waarvoor hij diverse onderhandelingen voerde met de Franse boeren.

Samen met 'Pasterke' Joris De Jaeger schuimden ze meer dan 30 jaar de Franse velden en cichoreivelden af voor de belangenverdediging van de seizoenarbeiders.

Van 1978 tot 1982 was Leon voorzitter van de Koninklijke Harmonie 'Het Gildemuziek' van Roeselare.

Om gezondheidsredenen was Leon genoodzaakt om op 1 april 1982 op vervroegd pensioen te gaan. Op 12 juni 1982 werd een groot dankfeest georganiseerd in zaal Gildenhove waarbij Monseigneur De Smedt hem het '*Gulden Kruis van Sint-Donatianus*' als dank verleende voor de jarenlange inzet.

Omdat Leon vond dat het stukje sociale geschiedenis, waar hij zelf zo lang deel van had uitgemaakt, niet in de vergetelheid mocht verdwijnen, heeft hij tijdens zijn pensioen twee boeken geschreven.

In 1986 publiceerde hij zijn eerste boek *Asten, bieten en ... Mensen*. De eerste druk van 1.500 exemplaren was al na enkele weken uitverkocht, waarop een tweede druk van 1.000 stuks werd besteld.

In 1993, naar aanleiding van de opening van haar "Fransmansmuseum", heeft de gemeente Koekelare een derde druk (500 stuks) laten drukken.

In 1995 publiceerde Leon zijn tweede boek *Het lot van de Laeren*, een roman over het harde leven van een seizoenarbeidersfamilie die vecht voor een beter bestaan.

Op 25 november 2002 kreeg Leon, samen met Joris De Jaeger, de medaille '*Officier de l'Ordre du Mérite Agricole*' uit handen van de Franse minister van Landbouw.

Leon Bruggeman was gehuwd met Godelieve Cracco. Samen hebben ze drie kinderen : Annie, Jan en Bart.

Hij overleed op 31 januari 2006.

Eremerken:

Gulden Kruis van Sint-Donatianus (Bisdom Brugge, 1982),
Officier dans l'Ordre du Mérite Agricole (Le Ministère de l'Agriculture,
de l'Alimentation, de la Pêche et des Affaires Rurales
(République française), 2002).

Bibliografie

Primaire bibliografie

Monografieën

Asten, bieten en ... mensen. – [S.l.] : Algemeen Christelijk Vakverbond van België 1986 (1e dr. (1.500 ex.) 1986 ; 2e dr. (1.000 ex.) 1986 ; 3e dr. (500 ex.) 1993). – 489 p. : ill.

'36-'46, en toen scheen de zon. – Roeselare : Leon Bruggeman, 1991. – 232 p. : ill.
– Uitgegeven in beperkte oplage

Het lot van Laerens : seizoenarbeid van vader op zoon 1843-1993. – Roeselare : Leon Bruggeman, 1995. – 279 p.

Artikels in tijdschriften

In 'Avond'

Over 'pastertje De Jaeger' en zijn 'maatjes' // In : Avond. – Jrg. 31 (2001) nr. 5, p. 263-280

In 'Coclariensia'

Koekelare, hoofdstad der seizoenarbeiders // In: Coclariensia. – Jrg. 3 (1988), p. 15-26

Artikels in dag- en weekbladen

In 'Het Volk'

Pasterke Denys // In : Het Volk, ed. Roeselare. – 19-05-1966

Secundaire bibliografie

Algemeen

Godelieve Cracco (° 14/10/1925), echtg. *Leon Bruggeman* // In: *Het schildersgeslacht Cracco* // In : *Vlaamse Stam.* – Jrg. 8 (1972), p. 420

Notities van het interview met Bruggeman : verantwoordelijke seizoenarbeiders provincie West-Vlaanderen, vakbond ACV. – [S.l.] : [s.n.], 1974. – 1 pak. – Te raadplegen in het Fonds Emiel Ramoudt

Leon Bruggeman in de Orde van St.-Donatianus // In : *De Weekbode, ed. Roeselare.* – 27-01-1978

Leon Bruggeman, de nieuwe voorzitter van het Gildemuziek // In : *De Weekbode, ed. Roeselare.* – 03-11-1978

Ceciliaviering bij Gildemuziek // In : *Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel.* – 01-12-1978, p. 6 : ill.

De laatste seizoenarbeiders // In : *De Weekbode, ed. Roeselare.* – 07-12-1979

Gildemuziek viert Cecilia / VIC // In : *Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel.* – 20-11-1981, p. 7

Seizoenarbeiders in jaarfeest bijeen / BOVA // In : *Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel.* – 27-11-1981, p. 15 : ill.

Leon Bruggeman met verdiend pensioen / WT // In : *Het Volk, ed. Roeselare.* – 08-06-1982, ill.

De apostel van de seizoenarbeiders legt zijn ‘baluçon’ af : Leon neemt afscheid van zijn “maatjes” / Gerrit Luts // In : *Het Nieuwsblad, ed. Roeselare.* – 11-06-1982, ill.

Astepieten en Betemannen / Gerrit Luts // In : *Het Nieuwsblad, ed. Roeselare.* – 11-06-1982

Leon Bruggeman met pensioen : van seizoenmannen en muzikanten / Guido Fosse // In : *De Weekbode, ed. Mandel.* – 11-06-1982, ill.

Afscheid van Leon Bruggeman : een loopbaan in dienst van de kleinsten / B. Vancraeynest // In: *Het Volk, ed. Roeselare.* – 14-06-1982, ill.

Laatste bladzijde over de seizoenarbeiders is geschreven ... : Roeselare schenkt pionier Bruggeman een vaderdag om nooit te vergeten // Gerrit Luts // In : *Het Nieuwsblad, ed. Roeselare.* – 14-06-1982, ill.

Een feestelijk afscheid van Leon Bruggeman / Guido Fosse // In : *De Weekbode, ed. Roeselare.* – 18-06-1982, ill.

Onvergetelijke hulde aan Leon Bruggeman / BOVA // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 18-06-1982, ill.

Dankfeest Leon Bruggeman // In : De Volksmacht. – 25-06-1982, ill.

Hulde aan Eugène Dermout / KMA // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 14-10-1983, p. 14

Een eeuwfeest / LOR // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 27-02-1987, p. 10 : ill.

Westvlaamse volkskundigen kongresseerden te Koekelare / RWK // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 25-09-1987, p. 4

Rudolf Debal : van werken gaat men niet dood / Robert Houthaeve // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 02-12-1988, p. 18 : ill.

Leon Bruggeman / Raf Seys // In : Lexicon van de Westvlaamse Schrijvers (deel 5) / red. Fernard Bonneure, Jan Schepens, Raf Seys, ... [et. al.]. – Torhout : VWS-cahiers, 1988. – P. 59

Langemarkse hommage : seizoenarbeider nu als reus vereeuwigd / D.L. // In : Het Volk. – 21-08-1991, p. 17 : ill.

Gehuldigden bij het Gildemuziek / FSM // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 29-11-1991, p. 8 : ill.

Unieke cichoreiast van Henri Deleu op TV : Gerty Christoffels legt laatste ei in Passendale / MZ // In : Het Volk/De Nieuwe Gids. – 07-12-1991, p. 27 : ill.

'Ei van Christoffels' belicht relieken van Vlaamse seizoensarbied in Noord-Frankrijk : leven en dood ... van de asten / J.-P. Terry / In : De Weekbode. – Jrg. 45 (1991) nr. 49 (20-12-1991), p. 1 e.v. : ill.

Droom van twee vrienden : Kerstmis in de ast / DL // In : Het Volk. – 24-12-1991 : ill.

De 'Maatjes' worden niet vergeten : 'Zalig Kerstfeest in den ast' // In : Visie, ed. Oostende-Veurne-Diksmuide. – 1992) nr. 4 (31-01-1992), p. 17 : ill.

Seizoensarbeiders ACV West-Vlaanderen : de TV gaf een boodschap mee // In : Visie, ed. Roeselare-Izegem-Tielt. – (1992) nr. 2 (17-01-1992), p. 15 : ill.

Kerstmis in den ast // In : Visie, ed. Ieper. – (1992) nr. 3 (24-01-1992), p. 15 : ill.

De Bietenmannen : een prachtdokument / NOM // In : De Weekbode (De Krant van West-Vlaanderen). – 25-11-1992, ill.

De bietenpastoor / Alex Van Den Berghe // In : De Bond. – 20-08-1993

Vlaamse seizoenarbeiders herleven // In : *Gazet van Antwerpen*. – 06-12-1993

‘Les deux ménages’ getuigen van bikkelarde bietentijden : “Rode wijn verzachtte onze rugpijn” / MZ // In : *Het Volk*. – 10-12-1992, ill.

Asten, bieten en mensen : Fransmansmuseum in Koekelare / Caroline Vanpoucke // In : *Raak : maandblad van de KWB*. – Jrg. 46 (1993) nr. 12 (dec.-nr.), p. 30-31 : ill.

Vlaamse arbeiders in de vreemde / LV // In : *Kadoc-nieuwsbrief*. – Jrg. 6 (1993/'94) nr. 2, p. 1-2 : ill.

Rumbeekse vertelavonden // In : *Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel*. – 12-01-1996, p. 9

Een stukje West-Vlaanderen in de Franse Marnestreek : kastanjeboom en kunst als eerbetoon aan seizoenarbeiders / Patrick Cornillie // In : *De Weekbode (De Krant van West-Vlaanderen)*. – 15-01-1999, p. 9 : ill.

De bietenmannen van Vermandere / Martin Tytgat // In : *Het Volk*. – 03/04-07-1999, p. 2-3 : ill.

Monument van Willem Vermandere onthuld : West-Vlaamse bietenmannen aan de eer in Marnestreek / Roger Willems // In : *De Weekbode (De Krant van West-Vlaanderen)*. – 24-09-1999, ill.

Tot de jaren '70 was de seizoenarbeid een typisch West-Vlaamse fenomeen : ‘t Werk voorbij de frontieren’ / Patrick Cornillie // In : *De Weekbode (De Krant van West-Vlaanderen)*. – 24-12-1999, p. 16 : ill. – (West-Vlaanderen in de 20ste eeuw ; 47)

Rerum Novarumfeest van seizoenarbeiders : de tijd van de astepieten / Jan Maseele // In : *De Weekbode*. – 09-06-2000, ill.

Seizoenarbeiders vertellen over asten en bieten in Frankrijk (Rerum Novarum te Ardoonie) // In : *Visie, ed. Roeselare-Izegem*. – (2000) nr. 20 (16-06-2000), p. 18 : ill.

Gulden Spoor voor Joris ‘Pastertje’ De Jaeger / LRO // In : *Het Laatste Nieuws, ed. Oostende-Westkust*. – 12-07-2002, p. 13

Gulden Spoor voor Joris ‘Pastertje’ De Jaeger / IRO // In : *Het Laatste Nieuws, ed. Oostende-Westkust*. – 23-11-2002, p. 22

Fransen huldigen West- Vlaams duo voor verdiensten in seizoenarbeid : “seizoenarbeiders waren onze moaten” / Ann Van Nieuwenhove // In : *Het Nieuwsblad, ed. Roeselare-Tielt*. – 23/24-11-2002, p. 22 : ill.

Fransen huldigen West-Vlaams duo voor verdiensten in seizoensarbeid : 'seizoensarbeiders waren onze moaten' / Ann Van Nieuwenhove // In : Het Volk, ed. Roeselare-Tielt. – 23/24-11-2002, p. 22 : ill.

Grote inzet voor seizoensarbeiders : decoratie voor Pasterke en de vakbondsman / Noël Maes // In : De Weekbode, ed. Roeselare. – 29-11-2002, p. 7 : ill.

Grote Franse onderscheiding voor Leon Bruggeman en 'pasterke' Joris De Jaeger / Marc Demaeght // In : Visie, ed. Diksmuide. – Jrg. 58 (2002) nr. 34 (06-12-2002), p. 19 : ill.

Grote Franse onderscheiding voor Leon Bruggeman en 'pasterke' Joris De Jaeger / Marc Demaeght // In : Visie, ed. Oostende-Westhoek. – Jrg. 58 (2002) nr. 34 (06-12-2002), p. 18 : ill.

Voorvechter van seizoensarbeiders overleden / PLI, HWR en MR // In : Het Nieuwsblad, ed. Roeselare. – 01-02-2006, p. 55 : ill.

Voorvechter van seizoensarbeiders overleden / PLI, HWR en MR // In : Het Volk, ed. Roeselare. – 01-02-2006, p. 55 : ill.

Leon Bruggeman overleden / Steven Vanden Bussche // In : Het Laatste Nieuws, ed. Roeselare-Tielt-Izegem. – 01-02-2006, p. 15

Leon Bruggeman (82) overleden / Sofie Gellynck // In : Het Laatste Nieuws, ed. Oostende-Westkust. – 01-02-2006, p. 15

Leon Bruggeman zaterdag begraven / Sofie Gellynck // In : Het Laatste Nieuws, ed. Roeselare-Tielt-Izegem. – 02-02-2006, p. 13

ACV-voorman gaat heen : Leon Bruggeman op 82-jarige leeftijd plotseling overleden / Hugo Van Coillie // In : De Weekbode, ed. Roeselare. – 03-02-2006, p. 16 : ill.

Leon Bruggeman is niet meer : vakbondsman en 'maatje' van de seizoenarbeiders / NOM // In : De Weekbode, ed. Roeselare – KW-magazine. – 03-02-2006, p. 13 : ill.

Leon was een Brugge(n)man : in memoriam de voorman van de seizoensarbeiders / Dominique Coopman // In : Visie. – Jrg. 62 (2006) nr. 3 (10-02-2006), ill.

Leon Bruggeman // In : Zij gingen van ons heen ... : West-Vlaanderen verloor in 2006 veel bekende figuren / NOM // In : De Weekbode. – 29-12-2006, p. 12 : ill.

Van Franschmans en Walenmannen – Vlaamse seizoensarbeiders in den vreemde in de 19de en 20ste eeuw / Dirk Musschoot. – Tielt : Lannoo, 2008. – 256 p. : ill. ISBN 978-90-209-7621-2

Pastertje en zijn maatjes : Joris De Jaegere werd 60 jaar geleden tot priester gewijd / Noël Maes // In : De Weekbode (De Krant van West-Vlaanderen). – 22-02-2008, p. 21 : ill.

Leon Bruggeman // In : *Van Franschman en Walenmannen : Vlaamse seizoenarbeiders in den vreemde in de 19de en 20ste eeuw* / Dirk Musschoot. – Tielt : Lannoo, 2008. – o.a. P. 115, 116, 117, 133, ... : ill.
ISBN 978-90-209-7621-2

Laatste Vlaamse seizoenarbeiders doen verhaal : 'Eens asteman, altijd asteman' (interview) / Dirk Musschoot // In : *De Standaard*. – 24-04-2008, p. 12 : ill.

Laatste Vlaamse seizoenarbeiders doen verhaal : 'Eens asteman, altijd asteman' (interview) / Dirk Musschoot // In : *Het Nieuwsblad*. – 24-04-2008, p. 11 : ill.

Laatste Vlaamse seizoenarbeiders doen verhaal : 'Eens asteman, altijd asteman' (interview) / Dirk Musschoot // In : *Het Volk*. – 24-04-2008, p. 11 : ill.

Schrijver-journalist Dirk Musschoot stel sociaal epos van de seizoenarbeiders te boek : 'Van Franschmans en Walenmannen' / Noël Maes // In : *De Krant van West-Vlaanderen (De Weekbode)*. – 25-04-2008, p. 12 : ill.

Leon Bruggeman / Peter Aspeslagh // In : *Lexicon van de West-Vlaamse schrijvers, deel 1* / red. Koen D'Haene. – Brugge : Vereniging van West-Vlaamse Schrijvers, 2008. – P. ?
ISBN 978-90-72390-31-8

In memoriam : Lucien Debackere (° Roeselare 23/03/1914 – † Roeselare 09/12/2008) / HVC // In : *De Weekbode*. – 12-12-2008, p. 39 : ill.

Pasterke van de Franschmans : Joris de Jaeger (Oostende) // In : *In de tijd van Meneer Pastoor : toen de kerken nog vol zaten* / Julien van Remoortere. – Leuven : Van Haelewijck, 2009. – P. 40-51 : ill.
ISBN 978-90-5617-908-3

Afzonderlijke publicaties

Asten, bieten en ... mensen

In kranten en tijdschriften

Ast, biet en mens ... / CR // In : Het Volk, ed. Roeselare. – Juli 1986, ill.

Boek van Leon Bruggeman : ‘Van asten, bieten en mensen’ / DR // In : Het Volk, ed. Roeselare. – 06/07-09-1986, ill.

Epos over Vlaamse gastarbeiders van de pers : Leon Bruggeman vertelt over asten, bieten en ... mensen / HKR // In : De Standaard. – 06/07-09-1986, ill.

Auteur Leon Bruggeman / HKR // In : De Standaard. – 06/07-09-1986, ill.

Epos over Vlaamse gastarbeiders van de pers : Leon Bruggeman vertelt over asten, bieten en ... mensen / HKR // In : Het Nieuwsblad, ed. Roeselare. – 06/07-09-1986, p. 8 : ill.

Auteur Leon Bruggeman / HKR // In : Het Nieuwsblad, ed. Roeselare. – 06/07-09-1986, p. 8 : ill.

Vlaamse Astmannen hebben hun boek / JPW // In : Gazet van Antwerpen. – 11-09-1986

Asten, bieten en mensen // In : Het Volk, ed. Roeselare. – 12-09-1986, ill.

Leon Bruggeman schreef de geschiedenis van de seizoensarbeiders // In : De Volksmacht. – (1986) nr. 35 (12-09-1986), ill.

Leon Bruggeman schreef epos van de seizoenarbeider / Guido Fosse / In : De Weekbode, ed. Roeselare. – 12-09-1986

Ode aan de astmannen door Leon Bruggeman / JWR // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 12-09-1986, p. 7 : ill.

Seizoenarbeid : ‘Asten, bieten en mensen’ // In : Ons Recht (LBC). – (1986) sept.-nr., p. 14

Van asten, bieten en mensen // In : De Volksmacht. – (1986) nr. 37 (26-09-1986), p. 14 : ill.

De ‘maatjes’ hebben zichzelf overleefd / Walter De Taeye // In : Het Volk, ed. Roeselare. – 07-10-1986, p. 17 : ill.

Leon Bruggeman en deken De Jaegher te gast bij BRT 1 // In : De Volksmacht. – (1986) nr. 39 (10-10-1986), ill.

Mgr. ontving astvrienden / CR // In : Het Volk. – 20-10-1986, ill.

Asten, bieten en mensen ... // In : *OLB-VMS-nieuws*. – Oktober 1986

Asten, Bieten, Mensen en ... veel gelukwensen / JWR // In : *Het Wekelijks Nieuws*, ed. Mandel. – 05-12-1986, p. 7 : ill.

Asten, bieten en ... mensen // In : *Herfstlicht*. – Oktober 1986, p. 16

Asten, bieten, mensen en ... veel gelukwensen / JVR // In : *Het Wekelijks Nieuws*, ed. Mandel. – 05-12-1986, p. 7 : ill.

Oudste Oeselgemnaar : "Ja, ik ken seizoenwerk!" / BO // In : *Het Volk*. – 23-12-1986, ill.

'*Asten, bieten en ... mensen*' // In : *De Volksmacht*. – (1987) nr. 1 (02-01-1987), ill.

Asten, bieten en mensen / Elie Balduck // In : *De Ijzerbode*. – Jrg. 17 (1987) nr. 1 (jan.-nr.), p. 1 : ill.

Leon Bruggeman was te gast bij 'z'n maatjes' // In : *De Volksmacht*. – (1987) nr. 2 (09-01-1987), p. 18 : ill.

Asten, bieten en ... mensen / Fred Germonprez // In : *Raak : maandblad van de KWB*. – Jrg. 40 (1987) nr. 1 (jan.-nr.), p. 21 : ill.

Asten, bieten en mensen / RM // In : *Herfstlicht*. – Februari 1987, p. 22 : ill.

Asten, bieten en ... mensen / JMP // In : *De gids op maatschappelijk gebied*. – Jrg. 78 (1987) nr. 3 (mrt.-nr.), p. 295-296

Asten, bieten en ... mensen / Dirk Verbeke // In : *Ons Erfdeel*. – Jrg. 30 (1987) nr. 3 (mei-juni-nr.), p. 463

Einde van een epos / Anthony Mertens // In : *De Standaard der Letteren*. – (1988) nr. 1863 (23-01-1988), p. 3 : ill.

Asten, bieten en ... mensen // In : *Christenen school : tijdschrift van het C.O.V.* – (1988) nr. 8 (19-03-1988), ill. – (In de luie zetel)

Asten, bieten en mensen : een monument van genegenheid en eerbied / Miel Swaenepoel // In : *Kerk en Leven*, ed. Bisdom Brugge. – (1988) nr. 32 (25-08-1988), p. 15 : ill.

Asten, bieten en ... mensen / Dirk Verbeke // In : *De Franse Nederlanden : jaarboek 1988 = Les Pays-Bas français : annales 1988*. – Rekkem : Stichting Ons Erfdeel, 1988. – P. 239. – Tweetalige uitgave. – (Jaarboek ; 13)
ISBN 90-70831-22-8

Asten, bieten en mensen : Fransmansmuseum in Koekelare / Caroline Vanpoucke // In : *Raak : maandblad van de KWB*. – Jrg. 46 (1993) nr. 12 (dec.-nr.), p. 30-31

: ill.

Peter Declerc verdiept zich in oorlogsverleden van Klerken / Saskia Keirschier // In : *Het Laatste Nieuws*, ed. Oostende-Westkust. – 22-11-2001, p. 15

Asten, bieten en ... mensen // In : *De Volksmacht*. – 19-06-1993

Asten, bieten en ... mensen / Jooris Van Hulle // In : *De Standaard der Letteren*. – (1993) nr. 2145 (26/27-06-1993), p. 3

Fransmansmuseum vereeuwigd hard labeur / José Masschelin // In *Het Volk*. – 26/27-06-1993, p. 33 : ill.

Museum herinnert aan Franse bietenteelt / KRV // In : *Het Nieuwsblad*. – 28-06-1993, p. 10 : ill.

Museum in Koekelare wil de jeugd aanspreken : ‘Onze’ Fransmans ter ere / RW en NOM // In : *De Weekbode*. – 02-07-1993, p. 2 : ill.

Boek heruitgegeven : ‘Asten, bieten en mensen’ / RW en NOM // In : *De Weekbode*. – 02-07-1993, p. 2 : ill.

Prijs voor monument dat niet open is / WM // In : *Het Nieuwsblad*. – 13-09-1993, ill.

Museum in Koekelare wil ook de jeugd aanspreken : ‘Onze’ Fransmans ter ere / RW-NOM // In : *De Weekbode*. – Eind Juli – Begin augustus 1993, p. 2 : ill.

Boek heruitgegeven : ‘Asten, bieten en mensen’ / RW-NOM // In : *De Weekbode*. – Eind Juli – Begin augustus 1993, p. 2

Lijk duivels in d’helle : met een Vlaamse astman terug naar het chikoreiseizoen in Frankrijk / Gilbert Roos ; foto’s Patrick De Spiegelaere // In : *De Standaard Magazine*. – (1993) nr. 41 (05-11-1993), p. 16-19 : ill.

Op televisie

Op donderdag 16-04-1987 BRT 1 (televisie) in het programma '*Uitzending door derden : ACV Informatief*', (van 19.20 u. t.e.m. 19.45 u.)

Op dinsdag 24-12-1991 BRTN 1 (televisie) in het programma '*Het laatste ei van Christoffels*', (vanaf 22.25 u.)

Het lot van Laerens : seizoenarbeid van vader op zoon 1843-1993

Roeselarenaar schrijft roman over seizoenarbeid / AVN // In : Het Nieuwsblad. – Oktober 1995

Seizoensarbeid van vader op zoon / AM // In : Gazet van Antwerpen. – 04-11-1995

Leon schrijft over drie generaties seizoenarbeid / Bart Crabbe // In : Het Laatste Nieuws, ed. Roeselare. – 06-11-1995, ill.

Leon Bruggemans roman ‘Het lot van Laerens’ schetst 150 jaar seizoenarbeid : seizoenarbeiders in strijd voor bestaan / Dirk Mouton // In : Het Nieuwsblad, ed. Roeselare. – 07-11-1995

Leon Bruggeman schetst 150 jaar seizoenarbeid / Nele Roels // In : Het Volk, ed. Roeselare-Tielt. – 09-11-1995, p. 11 : ill.

De Sarellowietjes en andere Laerens / Nele Roels // In : Het Volk, ed. Roeselare-Tielt. – 09-11-1995, p. 11 : ill.

Van niemand tot iemand : seizoenarbeid van vader op zoon en de roman ‘Het lot van Laerens’ van Leon Bruggeman / Guido Fossez // In : De Weekbode, ed. Roeselare – De Krant van West-Vlaanderen. – Jrg. 49 (1995) nr. 45 (10-11-1995), p. 1, 4 : ill.

Roman over 3 generaties seizoenarbeid / Bart Crabbe // In : Het Wekelijks Nieuws, ed. Mandel. – 10-11-1995, p. 22

Seizoenarbeid van vader op zoon : ‘Het Lot van de Laerens’ // In : Visie, ed. Roeselare. – Jrg. 51 (10-11-1995), p. 17

Boek Seizoenarbeid van vader op zoon : ‘Het Lot van de Laerens’ // In : Visie, ed. Kortrijk. – Jrg. 51 (17-11-1995), p. 16

Het lot van de Laerens : 150 jaar seizoenarbeid te boek / Etienne Claeys // In : Visie – (1996) nr. 6 (09-02-1996), p. 5 : ill.

Het lot van de Laerens : seizoenarbeid van vader op zoon / René Melis ; ill. Marcel Demarre // In : Eigentijds. – (1996) nr. 2 (febr.-nr.), p. 17 : ill.

Het lot van Laerens : 150 jaar seizoenarbeid / Dominique Coopman // In : Raak. – sept.-nr. 1996, p. 30-31 : ill.

